

Előfizetési feltételek:
 Egész évi ... 6 ft. —
 Fél évi ... 3 ft. —
 Hónap ... 1 ft. 50 kr.
 Előfizetői levelet, csupán a kiadó hivatalában, B.-Gyarmaton.
 A lap szállomai részére s a nyilatkozatokhoz minden külső iratnak a szerkesztésbe kell beérkeznie.

NOGRÁDI LAPOK

Hirdetések díja:
 Öt hasabos petit sor ... 5 kr
 Bélyeg minden beiktatásnál ... 20 kr
 Nyílt tér garmond sora ... 20 kr
 Hirdetéseket félóra s kiadó. Nagyobb s a többesrész hirdetések jutányosan csökkenthetők.
 Előfizetési pénsek, reklamációk és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„NOGRÁDI LAPOK” október-decemberi folyamára.

Előfizetési feltételek:
 október-decemberi folyamra 1 ft. 50.

*Egyszeremind felkérjük mindano-
 kat, kik a lap irányában előfizetési
 vagy hirdetési hátralékokban vannak, a
 hátralékos összegek sürgős beiktatás-
 ra.*

A b.-gyarmati törvényszék.

(-rm.) A b.-gyarmati törvényszéket illetőleg az „Ellenőr” október 3-iki számában egy cikk jelent meg, mely midőn elég tárgyilagosan tünteti fel a helyzet sötét képét, egyezsemind vadolni látszik a törvényszéki tagokat a megdöbbentőleg felszaporodott restantiáért, s az ügymenet lassú voltáért.

Nem akarok e cikk tüzetes méltatásába, illetve czáfólatásába breszkedni, de alkalmat veszek magamnak e tárgyról bővebben szólani s csak a méltányosságnak teszek előzet, midőn leemelem s terhes vádat a törvényszéki bírák vállairól, kik nem eléggé méltányolható buzgalommal küzdenek azon majdnem emberi erőt fölülmuló feladattal, mely nem irigylendő osztályrészükül jutott s kiknek nem az a legfőbb hibájuk, hogy „beteges, tohetetlen” egyének, de hogy csak két kézzel és két szemmel látta el őket is anyatermészet, s hogy az 6 napjuk is csak 24 órából áll, s hogy épen a b.-gyarmati törvényszéknek lettek tagjaivá, hol az ügyforgalommal sem a bírák, sem a segédzsemmélyzet száma nem áll arányban.

Igaz, hogy mindezen körülmények egy csopet sem könnyítenek az ügyes-bajos felek panaszain s nem kárpótolhatják az ügymenet lassúságából eredő kiszámíthatatlan vezetéségekét, de felmentik őket a felelősség terhétől, s a nem tagadható tarthatatlan állapot okául nem őket, de azon megfoghatatlan szűkmarkúságot tüntetik elő, melyet a törvényszéknél a szervezőknek ép úgy, mint azóta, tapasztalni vagyunk kénytelenek.

Háladatlan dolog volna azonban visszatérni az „Ellenőr” cikkkezőjével a szervezés idejére, hogy kiált-hessük, vajjon nem lehetett volna-e az első kinevezést szerencsésebben eszközölni s még kevésbé éreztük magunkat indítatva a jelenleg működő egyéniségeket latra vetve, munkaképességük felett pálcát törni,

miután mindezt elvégezzük helyettünk a számok, melyek nem hazudnak s melyek meggyőzhetnek bárkit is arról, hogy ha törvényszéknek minden egyes tagja példánya volna is a munkaképességnek, még az esetben sem igen lehetne az eredmény megnyugtatóbb, pedig azt józanul kívánni sem lehet, hogy a 6-7 tag mind egyike egyenlően kitűnő munkacér a egyenlően kiváló tohetőség legyen. Meg kell azonban adni; hogy a törvényszék jelenlegi tagjainak többsége minden tekintetben megfelel a méltányos követelményeknek s vannak tagjai, kik bárhol is a „kiválóbbak” közt emlegettetnének.

De szóljanak a számok. Az évrök még jó formán egy negyede, pedig mindenesetre a munkaszaporító negyede van hátra s a polgári iktatókönyv már 8500., a bűntető a 2500., a telekkönyvi pedig a 9480-adik számot írja, vagyis több mint 20,000 az elintézendő ügydarabok száma s ha ez arányban halad az év végeig, körülbelül megüti a 30,000-est.

Ha e 30,000 számot, nem számítva a múlt évről hátralékokban maradt 3107-ot, 6 törvényszéki bírót felosztjuk egyre 5000 esik vagyis oly mennyiség, mely megvalulja az ország számos törvényszékének, haon monnyiságú tagokkal bírót törvényszékének ügyforgalmát.

Szándékosan irtam 6 tagot, noha a b.-gyarmati törvényszéknél egy év óta 7 bírót állomás van rendezve, de nem sokat véték az igazság ellen akkor sem, ha csak 5 közt osztom fel a roppant szám mennyiséget, mert valójában alig volt idő a szervezés óta, melyben a törvényszék teljes száma lett volna; a tagok száma többre hatnál soha sem emelkedhetett, s ma sem teljes.

Ugyanis az első kinevezések megtörténte után az egyik bírót rögtön megbetegedett s egy évig tartó s minden munkát lehetlenítő betegség folytán el is halt s mire az új kinevezés megtörtént, egy másik bírót a váltótörvényszékhez nevezettünk ki, ennek helye ismét e múlt év őzeig maradt betöltetlenül s ekkor teljes lón néhány óra a törvényszék, sőt ez év tavaszán a hetedik bírót is kineveztetett, de ez állapot sem vala tartós, mert Kacsokovics Lajos ur lemondása folytán ismét a várás nehéz szerepére vagyunk kárhoztatva s a törvényszék hat tagra szorítva.

Mindezekhez ha még hozzá gondoljuk, hogy azon ötödik, vagy ha épen tetazik hatodik bírót a tagosításokkal lévén elfoglalva, az év nagy részét a vidéken kénytelen tölteni, világos fogalmunk lehet a munka-

halmastról, mely törvényszéki bíráink vállait nyomja, s mely az által is terhesebbé válik, hogy a szakszord beszállás teljesen keresztülvihető nem lévén, többféle irányban koll működniük s e mellett majdnem naponként rendez és renkivuli ülésekben; különösen az egész napokat igénybe vevő fenyítő törvényszékeken idejük egy nagy részét az irodai munkától elvonni, nem is említve a sürgető feleket, kik egymás kezébe adják a kilincset, hogy sürgösebb ügyeik elintézését szorgalmazzák.

Feléro olvadnának azonban a panaszok, ha legalább az elintézet ügydarabok nem havernének heteken és hónapokon át az irodában a segédzsemmélyzet elégtelensége következtében, mert az több mint határos a lehetlenséggel, hogy a szükséges másolatokat ily nagy forgalmu törvényszéknél három irnok képes legyen annak idejében elkészíteni; mert lehetetlen ugyan, de tény, hogy csak három irnok másol, miután egyik mint kiadó, másik mint irattárnok, harmadik mint e kettőnek nélkülözhetlen kiegészítője teljesen elvan vonva az irodai munkától, míg egy másik a tagosító bíróval, mint tollvezető faluzik. Csuda-e ha a segédzsemmélyzet ily aránytalanul csekély száma mellett a váltói makacsági ítéletek s egységek csak 3-4 hét múlva jutnak a felek kezébe, s ha a közönség váltókereseteit Budapeston érvényesíti, ha idején célt akar érni!

Szólunk kell még különösen a törvényszék telekkönyvi osztályáról, mely a jelen nyomasztó pénz- és hitelviszonyok közt loginkább van ostromolva s legkövesebbé képesítve arra, hogy a közönség jogos és méltányos követelményeinek megfelelőessen.

Említettük már, hogy a telekkönyvi iktató addig 9480 számot mutat. Ezen, a tavallról kátralékokban maradtakkal közel 10,000-re menő szám két bírót közt osztlik meg, kiknek azonban egyike totemes monnyiságú váltóügyekkel is van terhelve, míg a másik egyszeremind polgári ügyeket végez a criminalia ülésekben vész részt, s így csakis a legmegfeszitettebb szorgalom s nem mindonnapi munkaképesség eredményként tekintetjük, hogy eddig több mint 6000 szám van elintézve, ezen eredmény azonban a közönséget ki nem elégítheti s annak tudata, hogy a két bírót mindent megtesz, mi emberi erőttől kitelik, baján nem segít s nem csökkenti a panaszokat, melyek minden oldalról minden alkalommal nyilvánulnak. S még talán tűrhető volna ez állapot, ha az elintézet

ügyek rögtön bevezetve s kiadványozva lennének a nem kellene itt is a már elintézet daraboknak még hetekig és hónapokig heverni az irodában, hol a kevés személyzet sem a bevezetést sem a tisztázást nem győzi s a két bíróval lépést tartani távolról sem képes, minok bizonyosságul talán elég leaz felhoznom, hogy jelenleg is 500 elintézet ügydarab vár bevezetésére.

A bevezetést ugyanis a két segédzsemmélyzet vezető a leggyorsabb munka mellett sem képes győzni, amit minden abhoz érő ember beláthat főleg ha meggondolja, hogy legtöbb esetben nem egy de több telekkönyvbe kell ugyanazon számat bevezetni, miután a megingott hitelviszonyok mellett a legcsekélyebb kölcsönösszeg is legtöbb esetben a kölcsönvevő, minden különálló ingatlanára reá vezetetik. De nemcsak a bevezetés, hanem a tisztázás is nagyban hátráltatja az ügymenetet, miután csupán egy irnok, három napidíjas s jelenleg 2 rab végzi s tisztázást, melyhez még a hiteles telekkönyvi kivonatokat is hozzá kell adnunk, mely már eddig is közel 2000 ívre megy ugyanannyi forintot jüvedelmezve az államnak.

Ez a helyzet sötét, de valódi képe, melyet különben eléggé szembezőklyvé tesz maga azon körülmény is, hogy míg a provisoriumban s a megyei rendszer alatt, midőn a tagosítások az alapáni bíróságot terheltek s a váltóügyekre sem volt a törvényszék illetékes 10 ülnök végezte azon toendőkét, melyeket az árva-nygek le- s a tagosítási s váltóügyek hozzázámitásával a rendezés óta 5-6 illetve 7 törvényszéki bírót végéz tekintve atól, hogy az ügydarabok száma minden szakban azóta évről-évre hihetetlen módon szaporodik.

Hogy ezen állapot tarthatatlan az ma már kétásgtalan, s hogy eddig is csak a közönség kizsámíthatatlan kárával, az igazságszolgáltatás gunyjára, a hitelviszonyok teljes megrendülésére, a birtok értékek konkossérra vezetett: érzni, tudja minden e megyében existálni kényesztülő ember, s hogy mily fanяр gyümölcsöket termend már a legközelebbi jövőben az minden jótehetőség nélkül is előre látható.

Nem lehet tehát egyéb hátra, minthogy minden követ megmozdítunk s minden rendelkezésünkre álló erővel oda haasunk, hogy ezen abnormis helyzet véget érjon.

Tudomásunk szerint a törvényszék ülnöke e részben mit sem mulasztott el s több ízben tett felterjesztéseket

Vegyes.

Nász-utánna a felhők fölött. Flammarion Camille, a híres léghajós, a napokban megkezdte a megkezdés után Párisban a léghajósok seregét. Velük volt a völgyében...

Egy nő toszolja. A Roubaixban megjelenő lap a következő pikáns epizódot közlél, mely a díszelő alkalmával fordult elő...

Általános taparihar miatt, hogy a férfiak megöröszték a lovakat.

Egy paraszti hercegi iskolai-tanácson belépvén egy alja rendelt iskolába, ott a gyermekek által oson udvarlással fogadták...

A jelvényű postai díjjegyek, díjjegyes borítékok, levelező lapok és postatalványok július 1. évi október 1-én a forgalomban maradnak...

Levelezőlapok, levelező lapok és postatalványok s. évi október 1-én a forgalomban maradnak...

A hazárdjáték kérdéseben nem régi hozott ítélet. Megjegyzendő, hogy ez ítélet nem a bíró, hanem a kártya hazárdjátékára vonatkozik...

V. Ferdinánd király egészségügyi állapota egy idő óta folyton rosszabb lesz. A nyárban Reichstadtban tartózkodott...

Gazdaság.

A fője tehenokról.

A tehen tápláltságának nagy befolyása van a tej minőségére és mennyiségére. Legkedvezőbb tápszere a fajta tehennek a szőlő...

A tápszerek közül a tejelőtehenek kedvesebb még a főtt krumpliból készült, darával, korpával olajpogácsával kevert a langyos mellettei molettek. Ennek azonban az a sajátsága...

A teheneknek adni szokott egy tápszereket főleg meg kell jegyeznünk még a következőket: az olajpogácsa a tejet zsírosabb teszi...

- Nos?
Akkor? akkor szőcs az emberhez megyek...
Tehát előre.
A leányok megkötötték lépteiket és csomakára már a szél felé jártak.

- Valamit még a kezében tarthatál.
Igaz. Ezeket a papirokat nézem. Bentaralma miatt értekezniem kell veled.
Édes Ceciliam lesz olyan szíves néhány percze magunkra hagyni?

- Ha már másként nem lehet, vigasztalóddunk édes anyám.
Te nem igen törődöl a pénz után, de annál többet érdeklődik utána leendő férjed.
Henrik ur csak az azért eped ez nem a pénzért.

- Különbön van egy módunk, mely által minden tisztán hozhatunk.
- És ez a mód?
- Megkérdezni, hogy ki jött?
Juliette csüggetett. Egy szolga lépett be.

...kialakultam. A krumpli föld még meg-
 emelkedő, hogy hasznos teheneknél könnyen
 elvessék és okos. Ha más takarmánnyal
 keveredik a különösen gyenge lőcserével:
 hasznos tápszer a rősegit a bő tejelést. A
 fűt krumplit, bár a nyaratól kevesebbet
 haz a hajbőre, magában is ehetőnek a
 tehenek, csak arra kell ügyelni, hogy meg
 ne bűljön, mert azon esetben elveszti ízét.
 A nyere krumpliak — magában edzve —
 még azon sokak által ismét mód sem képes
 elvessé rosz tulajdonságát, mely szerint
 megválasztva hideg vízben azután azivat-
 ják ki belőle a nyereséget; így is kevésbé
 emelkedik marad a nagyon terhelt a jószág
 gyomrát. A só feje teheneknél elengedhe-
 tetlen tápszer főképp akkor, ha krumplival
 tápláltnak. A só mindig az ételbe vegyit-
 tendő de mindig mértékelt mennyiségben;
 mert a nagymértű sózás spasztja a tehenet.
 „Sz. K.”

Hírek.

Az „Apollo” című — Fellegi Viktor
 által szerkesztett — személynévjárólat leg-
 újabbas megjelenést keltés számának tar-
 talmát: 1) Élet és szerelmek pályaszeres
 keréngő Btki Györgytől, 2) Andalgó, toborzó
 és friz, Ruszákta Ignácától, zongorára Át-
 irta Wachtel Aurel, 3) Aczai emlékek zong-
 rára négy hárs, Erney Józseftől, 4) Két
 kedvelt népdal. I. Csere bogár, sárga csere-
 bogár, II. Én vagyok az, én vagyok az
 aki nem jó. — A jelen keltés szám ára
 külön 1 frt. Előfizetési ár egész évre (mint-
 egy 100 válogatott személyné) 3 frt., félévre
 3 frt. Az előfizetés vidéken legkevesebbet
 a postahivataloknál postatanulmányozás után

...emlékösülte Budán az „Apollo” kiadóhiv-
 talában lakola utca381. sz. a. Minden eddig
 megjelent szám és kötet folyton kapható.
 Új lakola. Nőtinces nagyraest az ot-
 tani derék plébános Gyurcsánky János
 örököséből egy, minden tekintetben
 a csalónak megfelelő új iskola épült, a plé-
 bános ur 1100 forint fedezte a költségeket,
 a költségbeállítás a szükségelt eszközök és
 gyalognapokammal s anyaggal járultak az
 építéshez, Scitovszky Mártonné ő méltóság
 pedig harangot volt az épület toronyába.
 A díszes lakola épület a szükséges lakas-
 kórák nagy részével is el van látva, a ezek
 közül az új mértékértéket Scitovszky János
 szolgabíró ur ajándéka. A felmentelést sep-
 tember hó 30-án lehető ünnepélyességgel
 Jókuthy Endre kerületi esperes ur végazo
 Sánta Mihály megyeri plébános s a hely-
 beli lelkes segédlete mellett. Az alapítási
 okmány felolvasása s a szerzetársok végazo
 után az alapító plébános ur e nagy számú
 jelenvöltekét megvendégelte, mely alkalom-
 mal számos pohárköszöntés mondott. Az
 alapító arcaképe, Scitovszky János ur in-
 dítványa folytán az iskolaépületben halás
 elismeréssel fog elfüggesztetni.
 Vámos-Mikulán olvasókör alakult,
 mely már eddig is 42 taggal dicsekszik s
 cainosan berendezett 2 szobával bír. A kör
 elnöke Huszár István, igazgatója pedig Nagy
 Antal ottani járásbíró ur, ki elismerést ér-
 demlő tevékenységet fejtett ki a kör léte-
 sítésre érdekében.
 Lussmeron az evang. templomban tar-
 tott ünnepélyes istentisztelettel ülték meg
 az árndi vértanúk emléknapiját. Az ottani
 dalárda Teleky László halála alkalmából
 Eltár Antal által szerzett „Gyászadal”-t éneklé
 s az „Apotheosis”-t ismeretlen szerzőtől.

A losoncai állami tanítóképzésnél az
 évben a jelentkező 90 tanuló közül 80 vé-
 tetett fel, a létsám az évben 20 al több a
 tarvinnál.
 A losonca városi kőbányán sept.
 28-án a tanács által előterjesztett 1875. évre
 szóló költségvetési előirányzat felolvasás és
 tárgyalás után az előadott indokolás alapján
 elfogadott; a szerint előirányoztatott jó-
 vedelem 30705 frt. 59 kr., kiadás 34921
 frt., 5 kr. s így a fedezetlenül mutatkozó
 4165 frt. 46 kr. községi pótlású által minden
 add forint után 10 krt. számítva fog
 fedeztetni. A jövedelmek több feltétellel:
 erdei jövedelem 2806 frt., földek, rétek és
 kertek hasznobérei 4488 frt. 82 kr., cenzus
 jövedelem 468 frt. 76 kr., épületek hasznob-
 bérei 1070 frt. 28 kr., regaló jövedelem
 18061 frt. 93 kr., vadászati jog, malom,
 kő, agyagbánya jövedelmei 395 frt. 60 kr.,
 laknanya jövedelme és a tisztai lakások után
 befolyó szállásdíjak 1928 frt. 78 kr., közs-
 égi pótlású 4187 frt. 70 kr. A kiadások:
 tisztviselők fizetése 5244 frt., cselédek és
 rendőrök fizetése 3370 frt., ruha-illetm-
 nyekre cselédek és rendőröknek 785 frt.,
 add 3439 frt. 81 kr., iskolai s egyházi cé-
 lokra állandósított járulékok 3980 frt., tűz-
 kár elleni biztosítás: 324 frt. 39 kr., fel-
 szerelvények s ünneprebecsek számlájára
 860 frt., orsó kezelés 700 frt., épületek fon-
 tartása 1183 frt., a park szabályozása s
 az iskola-utcai hid felépítése 1800 frt.,
 bég-utcai csatorna építése 600 frt., sánczo-
 lás-, vízműsások befejtésére s faültetésre
 290 frt., szab és szalmavétel 600 frt., utca
 kivilágítás költségei 350 frt., passiv-töke
 törlesztésre 1000 frt., előre nem látható költsé-
 gekre 1000 frt. a katonai beszállásolás
 folytán előállott kiadások s a tisztai lakások

kihasználására 2059 frt. 14 kr., a többi
 Csemegek egy s jövedelem, mint kiadásoknál
 több próbált cím alatt vannak előirányozva.
 Négy rub széklet meg e hó 8-án este
 a b.-gyarmati fogyházból, bizonyára az éber
 foglyeget következtében. Mind a négyen
 az újpesti kórházba most voltak ellátva.
 A helybeli, újonnan létesített állami
 főiskola iskolánk ünnepélyes megnyitása e
 hó 12-én leend, a heiratások azonban meg-
 kezdettek. Főúrvételnek vállalkozású meg-
 kul a tankötelesek. Fiúk 6-12 éves korig
 három forint tandíj fel vagy egész évre és
 30 kr. főúrveteli díj előleges lefektetés mellett,
 igazolt szegénység esetén pedig díjtalanul.
 A tanítóképzés nézetünk szerint igen
 szorosabban történt; vezértanítóni Chikán
 Mihály, rendes tanítóknál Steiner Gábor és
 Horváth Károly, segéd tanítóni pedig And-
 récz Albert bevezetlén hi.
 A b.-gyarmati Ismerltek a polgári
 iskolára maguk közü gyűjtést eszközölnek
 s mint halljuk szép eredményeivel. Ez lesz
 a leghatalmasabb argumentum a Csornatony
 féle rakkok ellenében.
 Szécsényben e hó 8-án Pulasky Ágost
 értekezletet hívott egybe, a legközelebbi
 megyei közgyűlésen megválasztandó szé-
 csény-járási szolgabíró iránti megállapodás
 tekintetéből, s mint beosztunk értesítetnek
 a többség Horváth Gábor jelenlegi segéd-
 szolgabíró mellett nyilatkozott.
 Az ipolyvági Ismerltek birtokosság elha-
 tározta, hogy ügykezelési nyelve ezonnal
 kizárólag e magyar leend a könyvoit is ma-
 gyar nyelven vezetendi.
 Felolvas szerkesztő:
Harmos Gábor.

H i r d e t é s e k.

Eladó ház.

B.-Gyarmat a magtár-utczában
 egy öt szoba s mellékhelyiségekből álló
 ház hozzátartozó 400 négyszög öl kert-
 tel együtt szabad kézből eladó.

Értesítést ad

Farkas Ferencz,
 ügyvéd.

Domonkos Erzsébet úrnő csalári
 birtokára, mely a legjobb takarmány-
 készlettel bőven el van látva 800—1000
 darabig feles birka kerestetik. Bővebb
 felvilágosítás szerezhető Csaláron.

Bérmentes levelekre is azonnal
 válaszoltatik.

Eladó birtokok:

- Bakón 14 hold szántóföld;
- Pusztá-Berkiben mintegy 64 hold 1200 négyszög öles beltelek illetve rét és szántóföld;
- Horpácson mintegy 90 hold beltelek illetőleg szántóföld szabad kézből minden órában eladó.

A venni szándékozók hozzám forduljanak.

B.-Gyarmat 1874. október 7-én,

Némethy Kálmán.